

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2456
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Palecki

PREVEDBA GENERALA PETRA ŽIVKOVIČA V REZERVO.

Včerašnji »Službeni vojni list« objavljaja ukaz o prevedbi armadnega generala Petra Živkovića v rezervo.

† JOVO MIOBRAGOVIC.

Včeraj ob 22.30 je nenadoma umrl v Beogradu zaslužni jugoslovanski novinar in zunanje-politični urednik »Politike« Jovo Miodragović. Novinarski in politični krogi so smatrali Jovo Miodragovića kot enega najposobnejših jugoslovanskih novinarjev.

ČRNOGORSKI FEDERALISTI.

»Narodni list« na Cetinju piše, da se v zadnjem času opaža zbiranje nekih federalistov v Črni gori, ki prirejajo sestanke. Navedeni list piše, da črnogorski federalizem nima nikakšnega smisla in da z dneva v dan vsebolj izgublja na svoji važnosti.

FRANČISKANI : NADŠKOF ŠARIČ.

V znani senzacijski tožbi frančiskanov v Vučji gori pri Zenici proti sarajevskemu nadškofu dr. Šariću, o čemer smo svojčas poročali, je bila v soboto v Zenici sodna razprava. Sodišče je odredilo lokalni ogled na mestu spornega zemljišča, ki ga je dr. Šarič prisodil novoustalovljeni svetni župniji v Gornji Zenici in ki je bila preje last imenovanega samostana. S tem je sodišče zavzelo stališče, da spada zadeva v kompetenco svetnega sodišča.

JESENI OBČINSKE VOLITVE.

V beograjskih parlamentarnih krogih se doznava, da se je vlada odločila, izvesti v jeseni občinske volitve v vsej državi. Volitve bi se vršile po posameznih banovinah in sicer najprej v moravski in vrbaski banovini, nato pa v ostalih banovinah.

DAVIDOVIČ: »POMOZ BOG I ZBOGOM!«

V stanovanju Joce Jovanovića v Beogradu je bila konferenca prvakov beograjskega dela združene opozicije. Konferenci so prisostvovali Ljuba Davidović, Joca Jovanović, Miša Trifunović, dr. Milan Gavrilović in dr. Božidar Vlajić. Novinarji niso dobili nikakšnega službenega poročila o konferenci. Davidović pa se je zadovoljil z izjavo: »Nimam niti besede, da rečem. Pomož Bog i zbogom!« Nato se je v družbi Joce Jovanovića in Miše Trifunovića odpeljal domov. Dr. Milan Gavrilović pa je dejal novinarjem: »Napravite uzbuno, pa je to situacija!«

NOVA BOLGARSKA VLADA.

Georgij Kiosevanov je sestavil novo bolgarsko vlado, v kateri so pretežno strokovnjaki in ki se smatra kot prehodna vlada, ki naj bi mu sledila sestava Cankove vlade. Predsednik vlade in zunanji minister je Kiosevanov, notranji minister Ivan Krasnovski, šef glavne kontrole, pravosodni minister Andjel Karađžov, predsednik kasacijskega sodišča, prosvetni minister prof. Dimitar Mišajkov, minister vojske general Lukov, finančni minister Kiril Gunev, trgovinski minister Dimitar Velev, kmetijski minister Rade Vasiljev, ravnatelj Kmečke banke, prometni minister Todor Kožuharov, gradbeni minister pa Ganev.

V MONTREUXU SPORAZUM.

Dardanelska konferenca v Montreuxu nadaljuje danes popoldne svoja posvetoovanja. Obravnavalo se bo načelno zedinenje Anglije, Rusije in Turčije glede uporabe dardanelskih ožin.

Nova bolgarska vlada proglašaja prijateljstva z Jugoslavijo

SOFIJA, 6. julija. Nova vlada se je včeraj takoj sestala k svoji prvi seji, nakar se je objavila vladna izjava, v kateri se zatrjuje, da bo nova vlada nadaljevala zunanjo politiko prejšnje vlade in da bo gojila prijateljske odnose do Društva narodov in tesno sodelovanje z Jugoslavijo. V notranjem političnem oziru bo nova vlada delovala v smislu historičnega kraljevega manifesta od 30. aprila preteklega leta. Vlada namerava izvesti nove volitve v drugi polovici meseca oktobra. Novi vladi je obljubil svojo pomoč bivši ministrski predsednik prof. Cankov, ki ima v novi vladi pet političnih prijateljev.

SOFIJA, 6. julija. Dolžnost je razrešen dosedanji upravnik sofijske policije polkovnik Kirčev.

Abesinski kamiti strahujejo laške oddelke

ADDIS ABEBA, 6. aprila. Reuter poroča o vedno pogostejših napadih abesinskih vstaških in komitskih oddelkov na laške patrole in manjše oddelke. Tako so abesinski vstaši napadli iz zasede pri Garamulati pri Diridauji laški vojni oddelček ter usmrtili italijanskega častnika in 70 mož. Organizirani napadi abesinskih krdel na italijanske oddelke zelo ovirajo prodiranje Italijanov, zlasti v provinco Termabar. V Addis Abebi so že večkrat našli jutraj mrtve italijanske vojake s prebranimi vratovi. Nekaj sumljivih Abesincev so prijeli in jih uvrstili med prisilne delavce pri gradnji cest. Zelo težko je pisati o dogodkih v Abesiniji, ker je italijanski režim uvedel najstrožjo cenzuro.

Italijanom se predajajo — meliči

ZENEVA, 6. julija. Abesinski delegat ras Našibu je izročil glavnemu tajništvu Društva narodov v neguševem imenu dve noti. V prvi noti se Abesinija pritožuje proti postopanju predsednika Van Zeelanda, ker ni dal na glasovanje abesinskega spreminjevalnega predloga k resoluciji Društva narodov. V drugi noti pa se pobližajo trditve italijanske spomenice o predaji mnogih abesinskih plemenskih poglavarjev, ki so v smislu navedene note rasa Našibuja že pred leti umrli. O obeh navedenih abesinskih notah se ne bo razpravljalo.

Na vzhodu — sed smednika

ZENEVA, 6. julija. Veliko vznemirjenje je zavladalo v tukajšnjih krogih radi nastopa hitlerjevkega predsednika gdanskega senata Gelserja pred ženevskim diplomatskim zborom, kjer je v ostrem govoru dejal, da je komisar DN v Gdanskem nepotreben, da se ne mara 400.000 Nemcev v Gdanskem vezati na usodo Društva narodov, da je republika Poljska imela pravico dostopa do morja, da pa ni radi tega bilo treba oddvojiti Gdanska od Nemčije. Na koncu svojega govora je še udaril z roko po mizi rekoč: »Tako, sedaj sem vam povedal vse.« Tudi se nervozno komentirajo njegove opazke portirju v palači v DN o »ženevskem kurniku« in nemškim novinarjem: »Skrajni čas je, da požene eskadra bombnih letal to gobezdavnico v zrak.« Svet Društva narodov se je odgodil ter se je izvolil ožji odbor sveta DN, v katerem so zastopniki Anglije, Francije in Portugalske z nalogo, da proučuje problem Gdanske, ki se je sprožil radi vedno ostrejših odnosov med hitlerjevsko usmerjeno upravo mesta in komisarjem Društva narodov. Računa se, da stoji vsa službeno Nemčija za Greiserjem v zahtevi po revizi gdanskega statuta in odpoklicu vrhovnega komisarja Lesterja. Radi tega se pričakujejo zaostritve, ker bo Nemčija nedvomno nastopila v vprašanju Gdanske z vsem svojim prestižem, kakor jo je pri vprašanju Posaarja.

PARIZ, 6. julija. Tukajšnje časopisje posveča nastopu gdanskega senatnega predsednika Greiserja dolge komentarje. Skoro vsi listi izražajo bojazan, da bi mogel ta nastop, ki je bil očitno dogovorjen v Berlinu, tvoriti predznamenje narodno-socialističnega nasilnega udara v Gdanskem.

Nemčija oborožuje Kitajsko

BERLIN, 6. julija. Trgovinski komisar Mandžukua Rloši Kato je prispel v Berlin, da podpiše novo trgovinsko pogodbo med Nemčijo in Mandžukoom. Pogodba z Mandžukoom predstavlja le del velikopoteznih načrtov nemške trgovinsko-politične ekspanzije na Daljnem vzhodu. Nedavno je prispel na Kitajsko nemški general von Reichenau. Tudi v ozadju tega nemškega poseta so veliki trgovsko-politični načrti. Doznava se, da se je že sklenil dogovor glede večjih odposilitev nemškega orožja na Kitajsko. Gre za naročilo topov v vrednosti 100 milijonov kitajskih dolarjev.

V Ameriki uničuje večina letina in pokončuje živino

WASHINGTON, 6. julija. V srednjih in severozapadnih predelih Združenih držav ameriških je nastopila strahovita vročina in se beleži rekordna temperatura 53 stopinj. Spričo katastrofalnih posledic nepojmljive suše, ki ni samo uničila vse žetve, ampak povzroča tudi množtevno poginjanje živine, je vlada pospešila izvedbo podpornih ukrepov ameriškim farmarjem. Skrb vlade so tako velike, da se posredovalna akcija in delo vlade ni prekinilo niti v soboto, ko se je obhajal tradicionalni praznik osvoboditve od angleškega vladstva.

Skoltske vesti

IZ ŽUPNE UPRAVE. Opozarjamo, da bo župno tajništvo odslej uradovalo le vsak ponedeljek, sredo in petek, in sicer od 16. do 17. ure. Zdravo!

SIROTA ABESINIJA.

Na seji Društva narodov v soboto so se s 44 glasovi odpravile sankcije. Glasovanja so se vzdržali zastopniki Južne Afrike, Kolumbije, Panama in Meksike. Proti ukinjenju je glasovala samo ena država — Abesinija. Za tem je bilo na vrsti glasovanje o prošnji Abesinije za posojilo 10 milijonov funtov šterlingov. Od 49 držav se jih je 25 vzdržalo glasovanja. 23 držav je glasovalo proti, in je samo ena država glasovala za posojilo, in sicer — Abesinija.

Časniške gredice

KAKO JE V RESNICI.

Celjska »Nova doba« od 3. t. m. bere očki »Slovenec« sledeče levite: »Starokatoliška kapela v Narodnem domu«. Pod tem naslovom napada »Slovenec« naš list in Celjsko posojilnico. Naš list imenuje »polhorski« list. Menda izhaja po božnost lahko tudi brez surovosti. Da je Celjska posojilnica dovolila starokatoliško službo božjo v svojih prostorih, je pač samo dokaz verske strpnosti članov njene uprave, ki gotovo niso slabši katoliki kakor dopisnik, ki bi vendar moral slediti v tem oziru zgledu vladne večine in sedanjega režima, ki družji pristaše katoliške, pravoslavne in muslimanske vere. Celjska posojilnica kot lastnica Narodnega doma vendar sme razpolagati s svojimi prostori, kakor ona hoče. Gotovo se tudi ona ne vrti v področje n. pr. Ljudske posojilnice, ki si je zgradila svoj dom in ki gotovo ne upošteva samo »kravjih« žuljev slovenskega kmeta.

LETAKI.

»Istra« poroča: Iz Gorice poročajo, da je bilo nekega dne jutraj koncem prejšnjega tedna po mestu in okolici raztresenih vsepolno letakov in listkov. Ti propagandni letaki so bili najrazličnejše vsebine in pozivi. Letaki so zbudili med našim ljudstvom veliko zanimanje in hrupa. Vsepolno opravlja pa so dali fašističnim oblastem in njih funkcionarji so imeli polne roke posla. Zaradi teh letakov je bilo v Gorici aretiranih več naših ljudi.

V Trstu je prefekt dal zapreti zopet neko slovensko trgovino. Pod motivacijo, da je prodajal kravje meso za volovsko, je moral zapreti svojo mesnico Ivan Konjedič v via delo Scoglio 33.

V Idriji je bila na svečan način izvršena maša zadušnica za vojakom Karlom Vidmarjem, ki je umrl v Abesiniji.

Nande Svetličič, 22 let star, doma iz Krnca nad Sp. Idrijo, je bil pred kratkim obsojen od goriškega sodišča na tri mesece ječe. Komaj pred nekaj meseci se je vrnil iz zaporov, kjer je presedel tri mesece zaradi preiskave o sumu, da je razpečaval po vaseh slovensko »Pratiko«. Ker mu niso mogli ničesar dokazati so ga izpustili, vendar pa so ga ob prvi priliki spet, in sicer, ko so ga miličniki nekoč srečali, ko je šel po opravljenju v 3 km od meje oddaljen kraj, aretirali in ovačili sodišču, da je nameraval prekoračiti italijansko-jugoslovensko mejo. Glede re ovadbe je bil sedaj kaznovan na tri mesece zapora.

Mariborske in okoliške novice

Pobrežje Velikemu Kralju Ujedinitelju

5. julij je Narodna odbrana in narodno občinstvo na Pobrežju tako željno pričakovalo! V poslopju Osnovne šole, okrašenem s cvetjem in zelenjem, je tamkajšnja Narodna odbrana odkrila spominsko ploščo blagopokojnemu viteškemu kralju Aleksandru I. Ujedinitelju. Že pred napovedano uro se je zbrala na Pobrežju ogromna množica narodnega občinstva, da prisostvuje svečanostim. Lep številni spreved z vojaško godbo na čelu se je pomikal proti Osnovni šoli, kjer so bili funkcionarji raznih ustanov in korporacij že zbrani. V krasnem govoru je brat predsednik A. Požar pozdravil vse navzoče, posebno pa zastopnika naše hrabre vojske g. majorja Pavliča. V svojih nadaljnjih izjavah je poudarjal: »Težko je najti v zgodovini našega naroda pomemben dogodek, v katerem ne bi sodelovala tudi Narodna odbrana. Kakor vedno, tako vrši tudi danes med narodom svoje poslanstvo ter budno pazi na vsak pokret, ki bi bil proti interesom naše države in naroda. Čuvati edinstvo naroda in nedotakljivost državnih mej, zarisanih s krvjo najboljših naših sinov, je vrhovni cilj Narodne odbrane. Kot viden znak naših stremiljenj smo si nadeli nalogo postaviti še tako skromen spomenik onemu, ki je bil ideal vseh pravih Jugoslovenov. Ko odkrivamo danes spominsko ploščo nepozabnemu kralju Mučeniku, hočemo,

da naša mladina sledi njegovim stopnjam in da se uči, kako se umira za domovino. Štejem si v prijetno dolžnost, da se zahvalim vsem društvom in korporacijam, kakor tudi poedincem, ki so doprinesli svoje ter s tem omogočili, da smo se oddolžili spomenu največjega našega vladarja.«

Govor brata predsednika je vse navzoče globoko ganil. Za njim so govorili v imenu Narodne odbrane Maribor njen predsednik dr. Dolar in Rode, za občino Pobrežje župan Volk, za studenško Narodno odbrano brat Golčar, ki je položil na spominsko ploščo krasen trnjev venec. V imenu šolske mladine je spregovoril šolski upravitelj Živko, za cerkveno oblast pa dr. Meško. Po končanih govorih je brat predsednik odkril spominsko ploščo ter naročil šolskemu upravitelju, da jo vzame v varstvo in jo čuva, da bo tako mladina črpala nauk v delu z geslom: »Vse za narod in domovino«. Vojaška godba je intonirala državno himno, pevsko društvo »Zarja« pa je odpelo žalostinke, katere je navzoče občinstvo poslušalo odkritih glav. Po izvršenem svečanem aktu se je vršil svečan mimohod. Pobrežje je bilo včeraj pod vtisom pomembnega slavlja Narodne odbrane ter njene manifestantne pietetne počastitve velikega kralja Mučenika.

Krasna uspeli manifestantni sokolski nastop v Limbušu

Sokolsko Pohorsko okrožje, ki je združilo vse sokolske organizacije okrog Pohorja v močno tvorbo, je imelo včeraj dne 5. t. m. v Limbušu svoj skupni letni nastop, ki pomeni v razvoju sokolske misli novi mejnik. Nastop je privabil v prijazni Limbuš mnogoštevilne Mariborčane in druge goste, ki so nato odšli, vključeni v povorko Sokolov telovadcev, z domačo pekersko godbo in sokolsko konjenico na čelu na telovadni prostor, kjer so se predvajale strumno in precizno vse

točke sporeda. Prireditvi je bil vtisnjen še poseben pomen s prisotnostjo predstavnikov vojaških in civilnih oblasti. Nastop je bila dostojna in topla manifestacija Sokolstva za našo hrabro vojsko, ki je vedno pripravljena, staviti v službo domovine vse svoje sile in moči vsikdar in vedno na razpolago! Obširno poročilo o tej veličastni manifestaciji sokolske misli priobčimo v jutrišnji izdaji našega lista.

Kres sv. Cirila in Metoda pri Sv. Urbanu nad Mariborom

Kakor vsako leto, tako se je tudi letos na predvečer godu slovanskih blagovestnikov vršilo pri Sv. Urbanu običajno kresovanje, ki je bilo združeno s skromnim, a pristrčnim narodnim slavljem. Dasi je Jupiter Pluvius neumljeno grozil, vendar se teh groženj številni domačini kakor tudi razmeroma lepo število Mariborčanov niso zbal, ker so vedeli, da ga hosta sv. Ciril in Metod premagala, kakor sta premagala pred več kot tisoč leti temo poganstva in val germanizacije po nemških svečeniških. Razpršili so se grozeči oblaki in mila mesečina se je razlila po naših brdih in dolinah. Kmalu po deveti uri je vzplapolal veličasten kres, viden daleč na okoli, in oznanjajoč prijateljem in neprijateljem ljubezen obmejnega naroda do rodne grude in slovenskega jezika in pripravljenost čuvati sveto slovensko zemljo proti napadam od katerekoli strani. Mogočno so zadonele v tiho noč fanfare, pevski zbor Kobansko iz Kamnice je zapel Gregorčičevo Soči, nakar je zastopnik Cirilmetodove podružnice g. šol. upravitelj Puhar na kratko in poljudno spregovoril o pomenu kresov sv. Cirila in Metoda. Pevski zbor je zopet zapel »U boj« in nato je zadonela himna Hej Slovani, katero je zapela zbra-

na množica odkritih glav. Vmes sta navzoče zabavala dva vesela domača fanti s svojimi narodnimi pesmi in originalnimi domisleki. Ogenj je začel pojemat, od veselja razigrana mladina je metala vanj vejevja in dračja, katerega so požrtvovalni domačini navozili šest velikih voz. Veselo razpoloženje je vladalo, ki ga niti najmanj niso motili v odsevu ognja se svetlikajoči bajoneti navzočih orožnikov, ki ju je službena pot pripeljala na hrib Sv. Urbana. Veselo rajanje se je potem še nadaljevalo v bližnji gostilni prijaznega Jošta. Tam so se vrstili s petjem razni govori, med njimi govor predsednika mariborske moške podružnice sv. Cirila in Metoda g. dr. Lašiča, ki od leta 1905. izvzemši vojni let, ni izpuštil nobenega kresovanja pri Sv. Urbanu. V šegavih besedah se je zahvalil vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da se je to slavlje vršilo tako lepo in pristrčno, zahvalil se je zlasti g. Šikerju, ki je s svojim izdatnim darom pripomogel do veselega razpoloženja. Ura je bila polnoč, ko so se razšli častilci sv. Cirila in Metoda s trdno obljubo, da se ob letu zopet in v še lepšem številu snidejo pri kresu naših blagovestnikov.

Maribor naj da ton sadni trgovini

Pomembni posveti obmejnih kmetovalcev in sadjarjev — Za ustanovitev ekspoziture Prizada v Mariboru

Mariborsko okrožje kmetijskih podružnic v Mariboru je sklicalo včeraj v Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru ob 10. uri predpoldne gospodarski sestanek, da se pogovorijo o perečih stanovsko-

gospodarskih vprašanjih. Izvoz sadja, posredovanje glede cen živini, vinogradništvu, mlekarstvu itd., sadni sejem v Mariboru, reorganizacija Kmetijske družbe, ustanovitev kmečke pisarne, izvoz vina,

ureditev mest za higijensko oskrbo mleka in okrepitev njihove organizacije v cilju združenja vseh obstoječih strokovnih in gospodarskih organizacij mariborskega okrožja — so pereča stanovska vprašanja, ki stojijo v ospredju sedanje borbe kmetovalcev in sadjarjev v mariborskem okrožju. V prostorni učilnici vinarske šole se je zbralo 60 delegatov iz področja bivše marib. oblasti. Sestanka so se udeležili delegati skoro vseh sadjarskih in kmetijskih podružnic.

Zborovanje je otvoril in vodil predsednik marib. okrožja g. dr. Kovačič, ki je v stvarnem podajanju razjasnil zborovalcem potek občinih zborov Kmetijske družbe ter Sadjarskega in vrtnarskega društva s povdankom, da so se želje in zahteve Maribora v Ljubljani npoštevale, ter so-tozadevni pravilniki že v izdelavi. V pogledu izvoza sadja se je ugotovilo, da sadja ne izvažamo sistematski, iz česar izhaja, da se mora izvoz urediti tako, da bo odgovarjal potrebam inozemskega trga. Slediti moramo Bolgarom in Madjarom, ki imajo izvoz vzorno urejen. Tudi glede izvoznice, ki so v veljavi za izvoz živine, je potrebno urediti, da se onemogoči vsako trgovanje z njimi.

Teza boja stanovske organizacije kmetovalcev in sadjarjev gre za tem, da se izključijo v prodaji njihovih produktov vsi prekupčevalci in osigura zastopstvo producentov, ter njihova lastna ekspozitura v Mariboru, ki naj omogoči eksport kvaliteten jabolk iz Maribora. Ostre kritike je bila obrnjena proti Prizadu v toliko, da naj odslej dobi denar, ki ga je po vagonu dobival Prizad, naprej mariborska ekspozitura za pospeševanje sadne trgovine. Krivda, da se to dosedaj ni izvedlo, leži v tem, ker producenti niso zahtevali nobenih sprememb tozadevne pravilnika.

Okrožni tajnik g. Teržan je apliciral na izvajanja predsednika, poudarjajoč, da odpade 1/4 vseh jablan v državi na področje bivše marib. oblasti s posebnim podurkom, da je poklican ravno Maribor, da dá ton sadni trgovini. Njegova izvajanja so izzvenela v zahtevo, da mora izvozno trgovino voditi tista pokrajina, ki ima tradicijo. Zastopnik Kranjske in glavnega odbora Kmetijske družbe, narodni poslanec g. Mravljec in celjski delegat g. Senegačnik sta se priključila izvajanjem inž. Teržana in je osobito g. Mravljec povdarjal koristnost takih zborovanj, kot je današnje, ter je obljubil mariborskemu okrožju od strani Centrale v Ljubljani polno pomoč. G. ravnatelj Priol je orisal ves boj za pravilno ureditev sadne trgovine in podčrtal važnost vloge Maribora, ki je center severnega dela naše domovine in ki mora igrati vodilno vlogo v sadni trgovini. Po kvaliteti sadja moreta konkurirati v Evropi samo Tirolska in otok Krim. Ob soglasnem odobranju vseh navzočih delegatov se sklene ustanovitev lastne ekspoziture v Mariboru, katero finansira Prizad.

V pogledu fitopatološkega pregleda sadja, ki gre preko meje, so vsi delegati povdarjali, da dosedanja ureditev teh pregledov, kakor tudi honoriranje istih, nikakor ne

odgovarja duhu in potrebam današnje dobe. Fitopatološkim pregledom bi morale posvetiti oblasti nekoliko več pažnje, medtem, ko bi se morala na drugi strani omogočiti brezhibna služba fitopatoloških pregledov z ustanovitvijo odnosno izpopolnitvijo fitopatološke službe v Mariboru z vzpostavitvijo državne fitopatološke stanice v Mariboru. Nič manj važna je tudi zahteva sadjarjev in kmetovalcev, da se pregledajo vsi sadovnjaki, kakor se to dela v drugih državah, kjer se posveča vso skrb temu, da se sadno drevje očuva največjega sovražnika uši, amerik. lopare St. Jose imenovane.

Iz referata g. ravnatelja Priola o tem škodljivcu St. Jose in referata kmet. referenta svetnika g. Kureta se je izkristalizirala resolucija kontingentiranja Dravsko banovine.

Pri poročilu o izvršenih posredovanjih glede cen živini se je ugotovilo, da so tudi v tej panogi največja ovira prekupčevalci, radi česar se je okrožje obrnilo na banovino s posebno vlogo, kjer se je predlagalo, da naj se odslej zahteva od vsakega mesarja, da ima na živinskem potnem listu kupljene živine označeno nakupno ceno. Istotako naj oblasti pregledajo obrtne liste in izločijo vse, kar ovira neposredno pot in razvoj prodaje naše živine.

Pri razpravi o perečih gospodarskih vprašanjih poročal predsednik dr. Kovačič, da ima Mariborski Teden dve odvisni odborniški mesti, ki naj jih zasedejo kmetovalci, s čimer delegati soglašajo. Določita se g. dr. Kovačič in g. Ureka iz Ptuja.

Glede sadnega sejma o priliki Mariborskega Tedna se vname živahna debata. Sklene se, da ostane pri tem sejmu dosedanj odbor v nadaljnji funkciji z g. dr. Kovačičem na čelu. Mariborsko okrožje se je odločilo, da priredi tudi letos sadni sejem v okviru M. T. in to v zmanjšanem obsegu. Na ta način se bo omogočilo, in to pod pogojem komisijskega pakiranja, našemu izbranemu sadju dvig cene. S soglasnim pritrdilom vseh delegatov se sklene prirediti v okviru M. T. veliko gospodarsko zborovanje, na katerem naj bi se manifestirale želje celokupnega obmejnega kmetijstva.

Na zborovanju so bile enoglasno sprejete naslednje resolucije:

Zahteva po zastopstvu producentov. Ustanovitev ekspoziture Prizada v Mariboru. Ustanovitev državne fitopatološke stanice v Mariboru. Pregled sadnih okolišev na terenu glede infekcije po St. Jose uši. Kontingentiranje izvoza sadja za Dravsko banovino. Ureditve trgovine z živino na sejnih. Banska uprava se naproša, da izda nalog vsem občinam, da morajo na živ. potne liste dodatno pripomblati, ali je dotičnik trgovec ali producent.

Vse vloge se bodo odposlale kmetijske-mu referentu z istočasnim obvestilom vsem merodajnim krogom ter slovenskima ministroma. Sklicani lepo uspeli gospodarski sestanek je zaključil g. dr. Kovačič s pozivom, da vsi delegati podpirajo delo svoje stanovske organizacije.

Tragična viničarjeva smrt pri Sv. Martinu na Pohorju

Svojevrsna in tragična smrtna nesreča je doletela kakor poročal današnje »Jutro« 72letnega viničarja Jelena Florijana iz Prebukovja pri Sv. Martinu na Pohorju. Florijan Jelen je bil namreč z drugimi delavci zaposlen pri košnji, ko ga je po nesrečnem naključju zabodel s koso v levo nogo nad členkom 50letni viničar Henrik Plečko. Florijan Jelen ni posvečal poškodb kakšne posebne pozornosti, kar je pa bilo zanj usodno. Nastopile so komplikacije z zastrupljenjem krvi, čemur je Jelen očividno radi že visoke sta-

rosti podlegel in umrl. V zvezi z njegovo tragično smrtjo so se razširile po Pohorju razne govorice, ki so se pa spričo obdukcijskih ugotovitev izkazale kot neutemeljene in neresnične. Jelenovo truplo je namreč pregledala obdukcijska komisija, v kateri sta bila zdravnik dr. Jagodič in sodnik Puhar iz Slov. Bistrice. Komisija je dognala dejansko stanje v gornjem smislu in so nato truplo pokojnega Florijana Jelena, čigar tragično smrt vsi pomilajemo, pokopali na šmartinskem pokopališču.

Himen. Poročili so se: dr. Jože Potrč, zdravnik pri Sv. Urbanu nižje Ptuja, in gđ. Ema Mačus, učiteljica na Hajdini pri Ptui. — Rihard Črnoga, slikar, in Marija Srebot, zasebnica. — Stanislav Potočnik, trgovski sluga, in Ana Brauner tkalka. Bilo srečno!

Premestitve v sodni službi. Premesčen sta bila sodna pisarniška uradnika Leopold Mir iz Slovenjgradca v Ptuj in Miro Kušar iz Ptuja k sreskemu sodišču v Slovenjgradcu.

Mrtvaški zvon. V splošni bolnišnici je umrla 73letna zasebnica Marija Roze. Zahajajočim naše tople sočutje!

Zadružni praznik so svečano proslavile včeraj mariborske zadruge. Tukajšnja Nabavljalna zadruge državnih uslužbencev je imel svojo slavlje v nabit polnih prostorih pri »Gambriju«, Nabavljalna druga železničarskih uslužbencev pa v prostorih zadruge na Frankopanovi cesti.

Iz poštne službe. Za višjega kontrolorja je napredoval Leopold Košenina, za

Zvesta tovariška srca inž. Grudnu: na skorajšnje svidenje!

Inženjer Gruden se poslavlja od Maribora. To, kar je ustvaril, je tako veliko in vzvišeno, da brez zvoka izginja vse ono, s čimer se ukvarjajo majhni, pritlikavi in zavistni ljudje. Sobotna odhodnica, ki se je pretvorila v mogočno manifestacijo jugoslovenskega Maribora, je bil svetel dokaz tovariške zvestobe, udanosti in iskrenosti, ki vežejo srca železniškega uslužbenstva z osebnostjo inž. Grudna. Takšne manifestacije edinstva ter enotnosti duha, volje in srca že dolgo ni bilo videti in čuti v našem Mariboru.

Velika dvorana »Uniona« je bila v soboto zvečer torišče veličastne in prisrčne odhodnice, ki so jo priredili mariborska podružnica Udruženja jugoslovenskih nacionalnih železničarjev in brodarjev, sportni klub Železničar, Narodno železničarsko glasbeno društvo »Drava« in železničarski odbor »Jadranske straže« v Mariboru pomočniku upravnika delavnice državnih železnic g. inženjerju Grudnu, ki je bil pred nedavnim premeščen v Ljubljano. Na odhodnici so se zbrali v prostorni dvorani »Uniona« skoraj vsi nacionalni delavci našega mesta, prišli pa so tudi delegacije nacionalnih in strokovnih organizacij iz drugih mest naše ožje domovine. Povdariti moramo, da takšne odhodnice v Mariboru menda še ni bilo, obenem pa je bila omenjena slovesnost spontana manifestacija nacionalne zavesti v našem obmejnem Mariboru. Prisrčnost, s katero so se zastopniki posameznih nacionalnih in strokovnih organizacij poslovili od poslavljajočega se nacionalnega delavca in borca g. inž. Grudna, pa je dokazala priljubljenost med vsemi nacionalnimi sloji našega mesta. Poslovilno svečanost je otvoril predsednik UJNZB g. Vokač, ki je najprej iskreno pozdravil g. inž. Grudna, nato pa imenovala zastopnike posameznih nacionalnih in strokovnih organizacij, in sicer inž. Maister in narodnega poslanca dr. Jančiča za Narodno odbrano, zdravnika dr. Korenčana, dr. Šnuderla kot zastopnika mariborskega Sokola, g. Dojčinoviča kot zastopnika mariborske Sokolske župe, narodnega poslanca A. Lukačiča, Outrata za oblastni odbor UJNZB, kontrolorja Rožmana za železničarski odsek Jadranske straže, inž. Jagodiča kot zastopnika kurilnice, inž. Šauperla kot zastopnika delavnice drž. žel., M. Kureta kot zastopnika gradbenega oddelka UJNZB v Ljub-

ljani, Golčarja za NO Studenci, E. Jošta in J. Fišerja kot zastopnika SK Železničarja, Podržaja za UJNZB Ptuj in Volka za UJNZB Zagreb ter druge predstavnike. Prišli pa so tudi v izredno velikem številu tovariši, prijatelji in sodelavci poslavljajočega se g. inž. Grudna, tako da je bila prostrana unionska dvorana zasedena do zadnjega kotička in je število navzočih gotovo znašalo preko 1000. Po pozdravu se je g. Vokač zahvalil vsem, da so se v tako lepem številu odzvali povabilu prirediteljev odhodne slovesnosti ter nato v izbranih besedah orisal delovanje g. inž. Grudna tekom 12letnega nacionalnega udejstvovanja v Mariboru. Dejal je, da je bil inž. Gruden eden prvih slovenskih inženjerjev v delavniških državah železnic, ki je organiziral v Mariboru jugoslovenski nacionalni železničarski pokret in ki je bil ves čas neustrašen borec in tovariš, zvest nacionalni tradiciji. G. inž. Gruden si je stekel na nacionalno okrepitev jugoslovenske misli med obmejnimi železničarji nevenljive zasluge, saj je bil veren in zvest borec za domovino in nacijo ter borec za železničarske pravice. G. Vokač je v svojem govoru tudi naglasil, da zapušča inž. Gruden Maribor tako, kakor so pač tega navajeni le borci za narodno stvar, ki morajo doprinesati marsikatero grenkobo. Toda kljub temu bo g. inž. Gruden ostal, kar je, to je prijatelj in borec ter zvest domovini. G. Vokač je izrazil upanje, da bo tudi na novem službenem mestu ostal trden ter nosil grenkobo razočaranosti, tako kakor jo morajo nositi in so je nosili tudi drugi nacionalni borci. Izrazil je prepričanje, da se bo g. inž. Gruden slejkoprej vrnil v Maribor. V priznanju in hvaležnosti je naposled g. Vokač izročil g. inž. Grudnu umetniško izdelano diplomico, ki so mu podarili v spomin mariborske podružnice UJNZB, SK Železničar in »Drava«, soprogi inž. Grudna pa krasen šopek cvetic.

Nato je spregovoril predsednik delavskega oddelka UJNZB g. Menih, ki se je v svojem govoru zahvalil g. inž. Grudnu za neštete dobrote. Povdaril je, da je bil inž. Gruden ne samo branitelj delavskih interesov, marveč tudi učitelj ter iskren tovariš, ki je z delavci živel in čutil. Na novem službenem mestu mu je želel mnogo uspehov in manj razočaranj. Zaključil je g. Menih svoj jedrnat govor z besedami: Mi inž. Grudnu ne zakličemo »Zbogom«, marveč na skorajšnje svidenje! V imenu delavskega oddelka delavnice državnih železnic je spregovoril g. Hübl, ki je podčrtal zasluge g. inž. Grudna v narodnem in socialnem smislu. Povdaril je, da je žel inž. Gruden povsod, kjer se je udeleževal, lepe uspehe ter da veljajo za inž. Grudna besede »Veni-vidi-vici«. G. Hübl je povdaril, da odhodnica ni samo običajna poslovitev, marveč je to manifestacija skupne ideje, ideje, ki jih je inž. Gruden vedno in povsod zastopal. V znak hvaležnosti in trajnega spomina mu je g. Hübl v imenu delavskega oddelka izročil zlato uro, ki naj inž. Grudna spominja na točnost, pripravljenost in vztrajnost udanih poštenih src.

V imenu SK Železničarja se je poslavljajal od svojega zaslužnega predsednika g. Josip Fišer. Dejal je, da sportniki znajo visoko ceniti in spoštovati ljudi, ki žrtvujejo svoje sposobnosti in sile v dobrobit celote, kajti uspehe sportne ustanove je mogoče doseči le z marljivim in nesebičnim delom posameznikov. Zato je SK Železničar dolžan g. inž. Grudnu veliko zahvalo in priznanje za neprecenljive zasluge, ki se jih je stekel kot večletni predsednik SK Železničarja. G. Fišer je zagotavljal, da bo ime inž. Grudna vedno krasilo ponosni stadion, za katerega dograditev je inž. Gruden toliko pripomogel in žrtvoval. Nato je spregovoril kontrolor Rožman v imenu železničarskega oddelka Jadranske straže. Tudi on je podčrtal zasluge, ki se jih je stekel inž. Gruden za nacionalno okrepitev ne samo železničarskega, marveč tudi vsega jugoslovenskega življa v našem mestu. Inženjer Maister pa je povdarjal, da je ime inž. Grudna tesno zvezano z razvojem jugoslovenske misli v Mariboru in da bo z njegovim odhodom iz Maribora nastala vrzel, ki jo bo težko nadomestiti. Nato je spregovoril narodni poslanec g. dr. Jančič. Slikal je inž. Grudna kot dušo mnogih društev ter kot gonilno silo, ki je bil edini, ki je našel vez med delavci in uradništvom. Ko je bil inž. Gruden že nastopil službo v Ljubljani, so zbrali njegovi zvesti prijatelji in tovariši tisoče in tisoče podpisov, da bi ostal inž. Gruden v Mariboru, toda vse je bilo zaman. Za veliko delo, ki jih je inž. Gruden izvršil za časa svojega bivanja v Mariboru, mu je g. dr. Jančič izrazil toplo zahvalo ter naglasil,

da je z odhodom g. inž. Grudna nastala za severno mejo in državo veliko izguba.

Veliko pozornost je zbudil govor dr. Šnuderla. Dejal je, da ne razume odhodnice in da si ni na jasnem, zakaj mora g. inž. Gruden iz Maribora. Čemu zapušča naše mesto, kaj je inž. Gruden zagrešil? Na vsa ta vprašanja ni odgovoril. Inž. Gruden, ki je bil stebler mariborskih nacionalnih organizacij, je padel kot žrtev denuncianstva, denuncianstva tistih ljudi, ki podtalno rovarijo. Dr. Šnuderl je zagotavljal, da mariborski nacionalisti ne bodo preje mirovali, dokler ne bodo izgubile tiste »stenice«, ki jim je glavna odlika denuncianstvo. Izrazil je tudi trdo prepričanje, da se bo inž. Gruden kaj kmalu triumfalno vrnil v Maribor. V imenu železničarskih penzionistov se je poslovil g. Jaka Bačnik. V imenu oblastnega oddelka UJNZB je spregovoril g. Outrata iz Ljubljane, ki je izrazil veselje, da dobi Ljubljana tako neustrašenega borca.

Markantne so bile besede, s katerimi se je poslovil od inž. Grudna narodni poslanec g. A. Lukačič. Dejal je, da je tudi on proslavljal že tri odhodnice, toda vedno se je vrnil in vedno lepše. Premestitev inž. Grudna je posledica intrig, toda borba z odhodom inž. Grudna še ni končana ter se bo boj nadaljeval na vsej črti. Zmagati mora pravica in poštenost, kajti božji mlini meljejo počasi ali sigurno. Čestital je inž. Grudnu, ki je padel kot prva in velika žrtev za nacionalno stvar v železničarskih vrstah v Mariboru. Izvajanjem g. Lukačiča je sledil viharji aplavz, ki je pričal, da so vsi navzoči bili istega mnenja.

Vsem govornikom se je zahvalil nato g. inž. Gruden. S težkim srcem se poslavlja od severne meje, toda zaveda se, da mu je narod nad vse ter je povdaril, da bo vedno in povsod ostal zvest narodu in državi, ki sta mu edini svetinji in za kateri je pripravljen žrtvovati tudi vse, če je treba.

Njegove besede, prepojene čistega jugoslovenskega nacionalnega duha, so napravile na vse navzoče globok vtis.

Na prisrčni odhodnici, ki je bila pravzaprav manifestacija narodne misli v Mariboru, so sodelovali tudi pevci, tamburaši in godbeniki železničarskega glasbenega društva »Drave«. Vsem udeležencem bo gotovo sobotna slovesnost v veliki unionski dvorani v najlepšem spominu. Bila pa je tudi dokaz priljubljenosti poslavljajočega se g. inž. Grudna ter strnjeno nacionalne jugoslovenske fronte v našem Mariboru.

Inž. Grudnu tudi mi želimo na svojem službenem mestu vse najboljše ter mu kličemo »Na skorajšnje svidenje!«

kontrolorja Jernej Cunta ter Anton Kocel, vsi v Mariboru.

Novi list. V soboto je izšla prva številka »Slovenske Straže«, glasila tukajšnje »Slovenske Straže«. List izhaja po potrebi, najmanj pa štirikrat na leto.

Nočno lekarniško službo imata danes v ponedeljek Maverjeva in Savostova lekarna, jutri v torek Minařikova in Kōnigova.

Gori! V Gregorčičevi ulici 18 so se včeraj popoldne vnele obleke kuharici Katarini Majhenovi, ki so ji takoj prihiteli sosedji na pomoč. V trenutku je bila vsa soba v dimu in so prispeli na mesto

požara tudi mariborski gasilci, ki so s takojšnjo intervencijo ogenj ugasili ter preprečili, da se ogenj ni razširil.

Kolesa izginjajo. Mariborska policija je včeraj prejela kar tri prijave o tatvinah koles, in sicer je prijavil tovarniški delavec Milan Bohl, da mu je neznan tat odpeljal izpred stanovanja v Prečni ulici 700 dinarjev vredno moško dvokolo, posestnici Elizabeti Kacovi iz Dolgoš je izginilo izpred Velike kavarne 600 dinarjev vredno žensko dvokolo znamke »Anker«, magistratnemu uslužbenec Ivanu Puklu pa izpred sodišča dvokolo znamke »Puch«, vredno 800 dinarjev.

Hevavi Maroka!

V mesecu januarju 1926 leta so se v Tetuanu sestali predstavniki francoske vlade z španskim diktatorjem Primo de Riviero, ki se je osebno pogajal s Franche D'Esperom o skorajšnjem skupnem napadu španskih in francoskih čet na Aluksemas. Ob tej priliki je Primo de Riviera držal parado svojih čet, katere so 14. januarja v paradnih uniformah defilirale pred tem močnim epileptikom. Bil je povsem zadovoljen in prorokoval je skorajšno zmago teh trup.

Naslednji mesec so se francoske čete koncentrirale v »Hudičevi dolini« na meji obeh Marokov, nedaleč od Xanena, kjer so se hotele prebiti skozi Uad Emin in v čvrstem obroču napasti Xamen.

V mednarodni zoni so se začeli izkr-

cavati novi oddelki francoske vojske, ki so se takoj koncentrirali na istih položajih predvideni z obilico avtomatskega orožja in velikim množinami streliva.

V Melilli je bilo usidranih nekoliko bojnih ladij, a v Tangeru se je nahajala cela flota bojnih brodov francoske sredozemske mornarice. Izza aerodromov se je dnevno dvigalo približno sto letal, ki so ves dan krožila nad Marokom ter iskali naše položaje in čete. Vsi ti so iskali trenutka ko bodo napadli na malo peščico Abd el Krimovih vojakov, ki so bili vendar v neki meri nevarni tej kulturni vojski opremljeno s tako dovršenim orožjem. Opazili so se celo oddelki z dušljivimi plini, ki bi v najskrajnejšem slučaju Rifance primorali k predaji.

Ta ogromni vpad je po zamisli španskega diktatorja moral v najkrajšem času popolnoma zagospodovati vsemu Maroku. Toda Primo de Rivera ni niti slutil, da bo odpor zelo močan.

Rokomavhi V noči na nedeljo so se vtihotapili drzni svedrovci v spalnico gostilničarja Ivana Ferka na Pesnici ter mu odnesli 6200 vredni radijski aparat in za 800 dinarjev gotovine. Orožniki vršijo poizvedbe.

30.000 Din... Orožnikom je prijavila trgovka Antonija Postržinova s Pobrežja, da ji je trgovski pomočnik odnesel v teku dveh let, odkar je bil pri njej uslužben, raznega blaga in gotovine v skupni vrednosti 30.000 dinarjev. Zadeva se bo pojasnila pred sodniki. Trgovski pomočnik zatrjuje, da se je Vekoslav Postržin, mož trgovke Postržinove, pri nekem obraču-

nu zmotil za 1000 Din, ki si jih je on pridržal in zapravil.

Razne vesti

POŠTNI URAD V SODU.

Najpatrijarhalnejši in najprimitivnejši poštni urad na svetu posluje že nekaj let v Magalhaesovu, v ožini med južnim rtom Amerike in Ognjene zemlje. Na obalo je na dolgi verigi privezan navaden sod, iz katerega jemljejo ladje pošto, odnosno odlagajo vanj došlo pošto. Edinstveni poštni urad v Magalhaesovu je pod zaščito vseh narodov sveta. Posluje brez uradnikov in se do danes še ni zgodelo, da bi ga obiskali roparji ali vlomilci.

NOVO SREDSTVO ZA POMLAJEVANJE.

Skupini dunajskih zdravnikov se je posrečilo iznajti novo sredstvo za pomlajevanje, ki pa se bistveno razlikuje od znane Voronove in Steinachove metode. Sestavina sredstva je tajna, ker se pogajanja z iznajditeljem niso končala. Zdravniki so napravili več poskusov, ki so se vsi izvršno obnesli. Tako so zrasli nekemu 60-letnemu Dunajčanu novi lasje, pa tudi drugače se je popolnoma pomladil.

ZANIMIV EKSPORT.

V Budimpešti sta dopotovala dva biologa iz Amerike, ki bosta nakupila večjo množino os. Američani so že pred leti kupili nad 15 milijonov os, ki so jih v obrambo pred nekim mrčesom naselili v kanadskih gozdovih, a se je izkazalo, da je ta množina os še premajhna.

DVAJSETPETO POGLAVJE.

Priprave za borbo z sovražnikom.

Oto Krems se je vrnil od svoje poročnevalne naloge, ko se je z največjimi napor in ogromnim tveganjem prebil skozi goste roje evropskih vojakov. Abd el Krimu je prinesel dragocene vesti ne samo o moči sovražnikovih čet, temveč tudi o njihovi razvrstitvi, o skladiščih orožja in streliva, pa celo o načrtu, po katerem bodo napadli glavne maroške postojanke. Dnevno smo pričakovali na kak teh napadov, ki bi moral biti usoden za naš nadaljni obstoj na tem delu fronte. V Aluksemasu je bilo razvrščeno glavno poveljstvo naše obrambe kjer sem zopet moral prevzeti prvo besedo in izvršiti namestitve čet na določenih črtah napram sovražnikom.

(Se bo nadaljevalo.)

A. K.:

Žrtev zveste ljubezni

Zgodovinski roman

»Da, da, nobenega dvoma ni. Dedinja dvesto tisočev piastrov je v naši Španiji isto, kar je repatica na nebu: vsakdo ve za njo, vsi govorijo o njej. Ta zadeva je pa le drugačna! Kdo je ona? Čemu mi jo ljudje obešajo na vrat, celo senjor Martovel, oderuh, inkvizicijski in dvorni bankir mi jo ponuja. Oh! Brez dvoma, ne motim se. Ali je nečakinja kakšnega našega bogatega monsignorja ali pa... Don Carlos... Prokleti dolgovi, prokleta neizbežna nujnost! Če bi tega ne bilo, ne bi niti od daleč mislil na to, kar bi zdaj tako rad vedel.«

Med takim razglabljanjem dospel do trgovčeve hiše in krepko potrka na vrata. Odprti mu pride sluga, star ko zemlja in mršav kakor utelešena skopost.

»Sem hidalg Don Juan d. Mendoza y Mirabella.

Vratar se globoko prikloni in molče pelje prišleca v oderuhovo sobo.

»Ej, ej!« polivali Don Vincencij, ko s pozornim očesom premetri vsak kos njegove obleke od čipkastega bruselskega ovratnika in dragocene zaponke na klobuku pa do škornjev s srebrnimi ostrogami in do svilenege plaščka, »niste zastonj potrošili moj denar. Oblekli ste se, kakor se spodobi pravemu plemiču in elegantnemu mladeniču, vajenemu mardidskega razkošja. Izborni! Tudi jaz sem že pripravljen.«

»Pripravljeni? Pri svetem Jakobu!« vzkligne Jon Juan, ko ogleduje zamaščen domačo haljo, umazano spalno čepico in raztrgane oderuhove copate. »Ali je to Vaša etiketna obleka? Ha, ha, ha!« se nasmeje na glas in od srca.

»Da, to je moja etiketna obleka,« od-

govori jedko Vincencij, »skromna in siromašna, kupil pa sem jo za lasten denar.«

Hidalg se ugrizne v ustne, udari nevoljno po srebrnem glaviču svojega meča in ponosno pripomni:

»Gospod, pustite svoje opazke. Čeprav sem globoko padel, tako daleč pa le še nisem, da bi se mi smel rogati kdorsibodi in komur bi se zahotelo, posebno pa ne človek neznanega rodu in oderuh. Moja obleka je res kupljena za Vaš denar, a zanj Vas nisem prosil in ga bom vrnil, čim mi bodo okolnosti dopustile.«

»Oho! Don se že ponaša z zlatom svoje bodoče žene. Prosim, da mi oprostite moje neumestne besede in žalitev, ki je iz mojih ust zadela Vaš visoki rod. Zdaj pa ne tratimo časa in pojdemo.«

Hidalg ne ve, pri čem je. Trgovec očividno noče zamenjati svoje obleke, ampak vstane, odgrne s stene preprogo, se dotakne skrite vzmeti in odpre mala vratca na ozek, temen hodnik.

»Prosim, za menoj,« reče kratko.

Don Juan položi roko na glavič svo-

jega meča, da bi bil za vsak slučaj pripravljen. Po kratkem obotavljanju stopi naprej.

Po hodniku dospeta kmalu do prilično prostrane sobe, ki je precej mračna, ker so ji okna obrnjena na dvorišče, obkroženo z dvema vrstama visokih in košatih kostanjev. Pozorno mladeničevo oko pa kljub temu opazi obilje in sijaj te sobe: bogate zastore, na tleh dragocene perzijske preproge, srebrne in zlate posode, gosto nadevane po mizah in mizicah, na stenah pa krasne umetnine Murilla, Rafaela in Van Dycka.

Na vsem tem sijaju bi pa človek vseeno našel napako. Pregovarjal bi lahko nad preobiljem in nad tem, da so dragoceni predmeti naravnost kramarsko razmeščeni. Don Juan tega ne opazi. Španec, zlasti še Španec iz osemnajstega stoletja je videl krasoto v bogastvu, ne pa v okusu.

»Kaj pravite, ali ni to knežje stanovanje?« reče oderuh, obstane sredi sobe in pogleda z zadovoljnim nasmehom po razkošnem prostoru.

Sportna gibanja

Včerajšnje sportne prireditve

V Mariboru včeraj ni bilo nobene večje sportne prireditve. Lahkoatleti so izrabili včerajšnjo nedeljo za zadnje vaje pred državnim prvenstvom v olimpijskem desetboju, ki bo prihodnjo soboto in nedeljo na stadionu SK Železničarja, plavalci pa so se trenirali na Mariborskem otoku, da bi bili čim pripravljeniji za tekmovanje za državno prvenstvo, ki bo 18. in 19. julija na Mariborskem otoku.

Na stadionu SK Železničarja se je vršila prvenstvena tekma mladim, ki se je končala

SK ŽELEZNIČAR : ISSK MARIBOR
3:2 (1:2).

Tekma med obema nasprotnikoma je bila ves čas precej napeta, na trenutke pa tudi zanimiva. Moštvo ISSK Maribora je bilo v prvem polčasu nekoliko boljše od svojega nasprotnika, kar se odraža tudi v doseženem rezultatu, v drugi polovici pa so prišli do besede Železničarji, ki so naposled tudi tekmo zasluženo odločili v svojo korist. Sodil je g. Bizjak.

S to zmago si je SK Železničar priboril prvenstvo mariborskih juniorskih moštev ter prehodni pokal Okrožnega odbora Ljubljanskega nogometnega podsaveza v Mariboru.

Tekmovanje za državno nogometno prvenstvo se je včeraj nadaljevalo z dvema tekama, in sicer je SK Ljubljana potovala v Beograd, kjer je merila svoje moči z Beograjskim sportnim klubom. Tekma se je končala z zmago BSK v razmerju 3:1 (0:0). Druga tekma se je vršila v Novem Sadu med NAK in sarajevsko Slavijo. Srečanje je ostalo neodločeno 1:1.

OSTALE NOGOMETNE TEKME.

Zagreb: Ferencvaros:reprezentanca Zagreba 4:2. Ferencvaros:Gradjanski 1:1.

Dunaj: Vienna:Ambrosiana 2:0. Austria:Slavija (Praga) 3:0. Tekme za srednjeevropski pokal.

Prostejev: Ujpest:Prostejev 1:0. Srednjeevropski pokal.

Tekmovanje za kajaško državno prvenstvo se je vršilo včeraj na blejskem jezeru. Zmagal je Deutschman (Ljubljana), ki je 10 km dolgo potekovalno progo prevozil v času 62 minut. V kategoriji dvo-sedežnih čolnov pa sta zmagala inž. Gaberšek in Savnik (Ljubljana) v času 55 minut.

Izbirne kolesarske dirke za olimpiado so bile včeraj v Zagrebu. Na 100 km dolgi progi je zmagal Prosinek (HKB) v času 2:42:18, drugi je bil Gartner (Ljubljana) v času 2:50:38.

Dunajska Admira v Mariboru? SK Železničar se pogaja z avstrijskim nogometnim prvakom FC Admire za odigranje nogometne tekme v Mariboru. Če se bodo pogajanja uspešno zaključila, bo Admira dne 14. julija nastopila v Mariboru proti SK Železničarju.

Putnikove novice

Vozne olajšave. Rajhenburg, 11. in 12. julija romanje, polovična železniške legitimacije. — Kajmakčalan, 12. julija izlet in svečanost, četrtinska vožnja v času od 8. do 16. julija na podlagi objave, izdane od prirediteljev in žel. legitimacije. — Avstrija, v glavni sezoni do 25. avgusta za inozemce in avstrijske državljane, ki imajo v potnem listu razvidno stalno bivanje v inozemstvu, 60% popusta pri povratku (direktna pot ali krožno potovanje) po 7dnevem bivanju (vštevši dan prihoda in odhoda) v poljubnem kraju. — Nemčija, do 31. oktobra po 7dnevem bivanju (vštevši dan prihoda) v poljubnem kraju 60% popusta pri tour-retour vožnjah na nemških železnicah. — Vse nadaljnje informacije, nabava vozovnic po originalnih in znižanih cenah, preskrba viz, nakup valut po najugodnejših dnevnih tečajih, preskrba klirinških mark pri »Putniku« Maribor, Aleksandrova 35, tel. 21-22 in »Putniku« Celje, Aleksandrov trg, tel. 119.

Ptujske novice

Otvoritev telefonskih central v Halo-zah. Pri poštah Podlehnik, Sv. Vid pri Ptuj, Sv. Andraž v Halozah in Sv. Barbara v Halozah so se dogradile telefonske centrale in so bile izročene prometu dne 1. julija 1936. Svečano otvoritev je izvršil v vsakem navedenih krajev osebno gospod direktor pošte, telegrafa in telefona dr. Anton Vagaja. Gospod direktor je čestitil prelepim krajem v Halozah k dosegi telefonske zveze in želel, da bi ta važna pridobitev v največji meri pripomogla h gospodarskemu in kulturnemu blagostanju. Ob priliki otvoritve novih telefonskih central so se gospodu direktorju izročile na vseh postajah prošnje za uvedbo poštne avtobusnega prometa Ptuj—Haloze, mestna uprava v Ptuj pa je pripravljena dati v ta namen poštni upravi na razpolago avtobus in poštno avtogaražo. Združenje trgovcev za mesto Ptuj je po svojem delegatu g. Milku Senčarju zaprosilo gospoda direktorja za avtomatiziranje telefonske centrale pri pošti v Ptuj in za dograditev telefonske zveze Ptuj—Sv. Urban pri Ptuj, Sv. Bolfenk v Slov. gor., Sv. Andraž v Slov. gor., Sv. Anton v Slov. gor., to je zveze v Slovenske gorice, ki so brez telefona in brez vsakega drugega prometnega sredstva. Prosil je tudi, naj bi poštni avto obratoval trikrat tedensko v Haloze in trikrat tedensko v Slovenske gorice. Gospod direktor je izjavil, da bo skušal ugoditi utemeljenim prošnjam, v kolikor bo pač to z ozirom na izredno skrajne kre-dite mogoče.

NOVA FRANCOŠKA LETALA.

»Air France« namerava v najkrajšem času izročiti v promet šest novih letal, ki bodo letela s hitrostjo 305 km na uro. Vsako letalo bo opremljeno s štirimi motorji in bo v vsakem letalu prostora za 40 potnikov.

Je življenje in sveta

Biseri so dragocen zaklad

Pridobivanje in kultura dražestnih kamnov

Kdo se spomni ob pogledu na zlat pristan bednih črncev, ki se dan na dan mučijo v stotine metrov globokih rovih zlatih rudnikov, kjer po praških zbirajo zlato, brez katerega bi današnja civilizacija ne mogla izhajati. Ali je komu, ki nosi iglo z diamantom, mar za ljudi, ki za goli obstanek vse življenje rijejo po takozvanih kimberleyških pustinja? Se mar katera dama s pravo biserno ogrlico zaveda, koliko neizmernega truda je veljal vsak droben dragulj iskalcev biserov v Oceaniji in na Japonskem?

Med dragulji pripada posebno mesto biserom. Biseri so že od najstarejših časov dragocenost, ki si jo lahko privoščijo le premožnejši ljudje. Razen tega se pa biserom pripisujejo razne skrivnostne lastnosti in zagonetni vplivi na usodo, kar še bolj množi njih dragocenost. Biseri so dragocen zaklad. Ne opevajo se zaman v indijskih in perzijskih pesmih biserne ogrlice in diademi kraljev in maharadž, ki se ne dajo odkupiti z milijoni zlata. Biserna ogrlice imajo že od nekdaj privlačno moč tatov, ker tudi ukradeni ne izgubijo svoje reklamne moči in vrednosti.

Draguljarji razlikujejo več vrst biserov: bisere z otoka Tahiti, med katere spadajo vsi biseri, nabrani v Oceaniji, potem japonske bisere, bisere s Ceylana in kalifornijske bisere. Vsi ti biseri imajo v pretežni večini okroglo obliko. Za najlepše veljajo čisto beli, mnogo pa je med njimi sivih ali modrih. Vse vrste biseri pa se seveda na debelo potvarjajo in često za las naravno. Umetno jih goje Japonci. Čeprav ti biseri hitreje nastajajo, so vendar zelo fini. Bogata najdišča »kul-tiviranih« biserov so v zalivu Ago. Iskane te biserov je poklic domačink, tako imenovanih »hčera morja«, ki so vse izvrstne plavalke.

Najlepše je opazovati iskalce biserov na otoku Thursday med Novo Gvinejo in Avstralijo. Zunaj ob obrežju plavajo nešteti čolni, najbolj na gosto okrog velikih stebrov, ki označujejo najizdatnejša najdišča. V morje se potapljajo Polinezijci, Melanezijci, najvztrajnejši med njimi pa so Japonci. Nekateri iščejo bisere na lastno roko, drugi, ki so v službi velikih podjetij, pa za stalen zaslužek. Vsi so izvrstni plavalci in še boljše potapljači, ki lahko ostanejo po 70 sekund do pol-druge minute pod vodo. Ta čas zadostuje, da nabere potapljač kakšnih 30 bisernih školjk in jih postavi v košarico, ki jo tovariši z vrvjo potegnejo. V vodo se potapljajo navadno z nekakšnim ščipalnikom na nosu, držeč se težjega kamna, ki ga potem iz čolna zopet dvignejo kvišku.

Potapljači so razmeroma dobro plačani ljudje, ker je njihov posel zelo naporen in nevaren. Često poči kateremu bobnič v ušesu zaradi vodnega pritiska ali pa mu stisne pljuča, da začne bljuvati kri. Potapljači pa so tudi v večni veliki nevarnosti pred morskimi psi. Nabrane biserne školjke takoj odpro in preberejo. Iskalec ima pravico do tretjine vse bisernice in vseh biserov, ki jih je dvignil iz morja. Vendar pa ti primitivni ljudje ne znajo ceniti dragocenosti. Za vse napore in prestane nevarnosti jim ostanejo manj vredni biseri, dragocenejši pa romajo na svetovne trge, kjer se puli za-nje v prvi vrsti imovitejši ženski svet.

Mali oglasi

Razno

PREKLIC.

Nisem plačnik za dolgeve, ki bi jih napravila moja žena Rezi Šober, roj. Kulovec. — Viktor Šober. 3367

KAR ŽE DOLGO ISČETE, sladki mlečni kruh. Pekarna Rakuša, Koroška cesta. 3351

STARŠI.

dajte svojim otrokom solidno trgovsko izobrazbo! Dobijo jo na Enoletnem trgovskem tečaju »Hermes«, Maribor, Zrinjskega trg 11! Nizka šolnina za revne znižana. Zahtevajte prospekt! Vpisovanje dnevno od 10.—11. ure. Zadržite prospekt! 3212

POCENI BLAGO

za kopalne plašče dobite pri Trpinu, Vetrinjska 15. 2261

Posest

HIŠA na prodaj. Hostejeva ul. 18, Zg. Radvanje. 3368

Sobo odda

LEPO PODSTREŠNO SOBO oddam s 1. avgustom. Tekstilne delavke imajo prednost. Studenci. Ciril-Metodova 15. 3370

OPREMLJENO SOBO oddam, eventualno s hrano. Stofna ulica 1-1, vrata 1. 3365

Spomnite se CMD!

Vilka Blatnik

tegovina s čevlji

se je za časa renoviranja preselila v lokal Foto-Majer, Gosposka ulica 2 3366